

કુરઆનના ફાયદા અને ફઝીલત

BENIFITS OF QURAAN

વાંચકો માટે ખાસ નોંધ :

- આ કિતાબ સંપૂર્ણ નથી.
- કિતાબમાં સમયાંતરે વિષય સંબંધિત નવું લખાણ અને વિગતો ઉમેરાતી રહે છે.
- કિતાબમાં સુધારા—વધારા અને ઉમેરણકાર્ય ચાલુ છે.
- તેથી આ કિતાબને એક વાર વાંચી લીધા પછી સંતોષ ન માની લેશો અને નવી અપડેટ્ડ (સુધારા—વધારા અને ઉમેરણ સાથેની) કિતાબનો દર મહિને નિયમિત અભ્યાસ અને વાંચન કરવાનું ભૂલશો નહિં.
- કિતાબની તાજેતરની / લેટેસ્ટ [LATEST] આવૃત્તિ જાણવા માટે દરેક પેજના ફુટરમાં કિતાબના નામની બાજુમાં આપેલી તારીખ જોઈ લેવા વિનંતી.

બિસ્મીલ્લાહિ રહમાનિ રહીમ
અનુક્રમશિકા

ક્રમ	પ્રકરણ	પેજ
૧.	કુરઆનની તિલાવતના ફાયદા અને ફઝીલત	૦૩
૨.	તિલાવતની રીતભાત (આદાબ)	
૩.	કુરઆનનું ઈલ્મ શીખવાના / શીખવવાના ફાયદા અને ફઝીલત	
૪.	હામિલે કુરઆન	
૫.	કુરઆન હિદાયત છે	
૬.	કુરઆન શિક્ષા છે	
૭.	કુરઆન તવંગરી છે	
૮.	કુરઆનમાં શું છે ?	
૯.	કુરઆન યાદ કરવાના ફાયદા અને ફઝીલત	
૧૦.	કુરઆનને છોડી દેવાના નુકસાન	
૧૧.	કુરઆન સાંભળવાના ફાયદા અને ફઝીલત	
૧૨.	કુરઆન સાંભળવાની રીત	
૧૩.	કુરઆનની તફસીર	
૧૪.	કુરઆનના હુકમો મુજબ અમલ કરવાના ફાયદા	
૧૫.	કુરઆનની નજદીક થવાના ઉપાયો	
૧૬.	કુરઆનના સૂરા : ફાયદા અને ફઝીલત	
૧૭.	કુરઆનની ઈઝત અને એહતેરામ	

૧. કુરઆનની તિલાવતના ફાયદા અને ફઝીલત

કુરઆનની તિલાવત (વાંચન)ના અગણિત ફાયદાઓ છે, જેમાંથી કેટલાક અત્રે પ્રસ્તુત છે :

- ✓ તિલાવત ઈન્સાનના દિલ ઉપર ઘણી ઉંડી અસર કરે છે અને તેની ઉપર જામી ગયેલા ગુનાહ અને વાસનાના કાટને દૂર કરી તેને ચળકતું બનાવે છે.
- ✓ લોખંડ ઉપર જેવી રીતે કાટ લાગી જાય છે, તેવી રીતે ઈન્સાનના દિલ ઉપર પણ કાટ ચડી જાય છે, અને તે કાટને કુરઆનની તિલાવત અને મૌતને યાદ કરવાથી દૂર કરી શકાય છે.
- ✓ કુરઆને મજીદ પઢવાથી દિલ નૂરાની થાય છે, રૂહ પાક થાય છે, ગુનાહો માફ થાય છે અને નેકીઓમાં વધારો થાય છે
- ✓ કુરઆને મજીદની તિલાવત કરનારના મા-બાપ ઉપર અલ્લાહ રહેમત નાઝીલ કરે છે
- ✓ કુરઆને મજીદ કયામતના દિવસે તેની તિલાવત કરનારની શફાઅત કરશે. કુરઆને કરીમના કારણે લોકોને જન્મતમાં ઉચ્ચ સ્થાન પ્રાપ્ત થશે

૧. ઈમામ અલી ઈબને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

જેને કુરઆનની તિલાવત પ્રત્યે આકર્ષણ થઈ જાય છે, તે કદી ભાઈઓની જુદાઈથી ચિંતાતુર નથી થતો.

૨. ઈમામ અલી ઈબને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

કુરઆનની તિલાવત ઈમાનની કળી છે.

- કળી : ફૂલનો પ્રારંભિક હિસ્સો અથવા વૃક્ષ ઉપર સૌપ્રથમ ઉગી નીકળતી મુલાયમ પત્તી

૩. ઈમામ જઅફર સાદીક (અ. સ.) ફરમાવે છે :

છ ખૂબીઓ એવી છે કે મૃત્યુ પછી પણ મોઅમીન તેનાથી ફાયદો મેળવે છે :

- નેક પુત્ર, જે તેના માટે ઈસ્તિગફાર કરે
- કુરઆને મજીદ, જેને તેના વતી પઢવામાં આવે
- કુવો, જેને તેણે ખોદીને (તૈયાર કર્યો) હોય
- વૃક્ષ, જેને તેણે ઉગાડ્યું હોય
- પાણીનો બાકી રહેનાર સદકો (પાણીની વ્યવસ્થા જે તેના મૃત્યુ પછી પણ બાકી હોય)
- ભલાઈ અને નેકીને એવી કાર્યપ્રણાલિકા (ની શરૂઆત) જે તેના મૃત્યુ પછી પણ અમલમાં હોય

૧. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૧૪૧, હદીસ : ૧૬૨૦૦
૨. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૯૦ થી ૩૯૩
૩. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ-૪, પેજ : ૩૭૧, ૩૭૨, હદીસ : ૭૫૪૨

૨. તિલાવતની રીતભાત (આદાબ)

કુરઆનના વાંચન (તિલાવત) માટેની કેટલીક શરતો અને રીતભાત છે, જેને અનુસરવાથી તિલાવતના અગણિત ફાયદાઓ પ્રાપ્ત કરી શકાય છે. અત્રે કેટલીક શરતો અને રીતભાત પ્રસ્તુત છે :

- ✓ વુઝુ કરવું. વુઝુ કર્યા વિના કુરઆનના અક્ષરોને સ્પર્શ કરવા હરામ છે
અલ્લાહ સુબ્હાનહુ વ તઆલા પોતાની કિતાબ કુરઆનમાં ફરમાવે છે :
તેને (કુરઆનને) કોઈ સ્પર્શ ન કરે, સિવાય કે પાક (તાહીર લોકો)
(સૂરે વાકેઆ, ૫૬ : ૭૮)
- ✓ શિસ્તની સાથે કિબ્લા તરફ મોઢું રાખી બેસવું અથવા ઉભા રહેવું
- ✓ માથુ નમેલું રાખવું
- ✓ તકીયા ઉપર ટેકો દઈ બેસવું નહિં
- ✓ નમાઝમાં તશહહુદ વખતે બેસીએ છીએ તેમ બેસવું
- ✓ પગ લાંબા ન કરવા
- ✓ કોઈ ઉચ્ચ કક્ષાના અને હોદ્દો ધરાવતા ઈન્સાન સામે જે રીતે બેસીએ છીએ કે ઉભા રહીએ છીએ તે રીતે બેસવું અથવા ઉભા રહેવું
- ✓ તિલાવતની શરૂઆતમાં ‘અઉઝો બિલ્લાહે મીન શયતાનીર રજીમ’ પઢવું
અલ્લાહ સુબ્હાનહુ વ તઆલા પોતાની કિતાબ કુરઆનમાં ફરમાવે છે :
પછી જ્યારે તું કુરઆનનું વાંચન કર, તો અલ્લાહ પાસે લઅનતી શૈતાન સામે રક્ષણની માંગણી કર.
(સૂરે નહલ, ૧૬ : ૯૮)
- ✓ મધુર અવાજમાં ધીમે – ધીમે, અટકી – અટકીને તથા સમજીને પઢવું
- ✓ દરેક અક્ષરનો ઉચ્ચાર યોગ્ય અને સહી રીતે કરવો
- ✓ ત્રણ દિવસથી ઓછા સમયમાં કુરઆન પુરૂ ન કરવું, એવી રીતે પઢવું કે કુરઆન પુરૂ થતાં ત્રણ દિવસથી વધારે સમય લાગે
- ✓ માહે રમઝાન દરમ્યાન ત્રણ દિવસે એક કુરઆન પુરૂ કરવામાં વાંધો નથી
- ✓ તિલાવત(વાંચન) સમયે આંખમાં આંસુ લાવવાનો પ્રયત્ન કરવો તથા તેને ગમગીન અવાજમાં પઢવું
- ✓ મધ્યમ અવાજે તિલાવત કરવી
- ✓ લોકોના વખાણ અને વાહ – વાહ મેળવવા માટે તિલાવત ન કરવી

- ✓ તિલાવત મધુર અવાજે કરવી પરંતું તેમાં સંગીતના તાલસૂર કે લય ન હોવા જોઈએ
- ✓ તિલાવત દરમ્યાન સજદાની આયત આવે, ત્યારે સજદો કરવો
- ✓ તિલાવત દરમ્યાન અલ્લાહના અઝાબનું વર્ણન આવે, ત્યારે અલ્લાહ પાસે રક્ષણની માંગણી કરવી અને જ્યારે અલ્લાહની નેઅમતો અને તેની રહેમતનું વર્ણન આવે ત્યારે અલ્લાહ પાસે તે નેઅમતો અને રહેમતની માંગણી કરવી
- ✓ તિલાવત પુરી થાય ત્યારે ‘સદકલ્લાહુલ અલીય્યુલ અઝીમ’ પઢવું
- ✓ તિલાવત દરમ્યાન કુરઆને મજીદની મહાનતા અને તેની બુરુર્ગીઓ ખ્યાલ રાખવો
- ✓ તિલાવત કરવામાં ખલેલ ન પહોંચે અને એકાગ્રતા જળવાઈ રહે તેવી જગ્યા પસંદ કરવી
- ✓ કુરઆનની આયતો ઉપર વિચાર (ચિંતન – મનન) કરવું અને તેની તફ્સીરનો અભ્યાસ કરવો
- ✓ માત્ર તિલાવત પૂરતી નથી, પરંતું જે કાંઈ તિલાવત (વાંચન) કર્યું હોય તે પ્રમાણે અમલ કરવો અને કુરઆનના આદેશો મુજબ પોતાની જાંઘળી પસાર કરવી
- ✓ કુરઆનની આયતોનો અર્થ પોતાની મેળે ન કરવો. તેને સમજવા માટે મઅસૂમીન (અ.સ.)ની હદીસો અને તફ્સીરે મઅસૂમીન (અ.સ.)નો સહારો લેવો
- ✓ તિલાવત દરમ્યાન દિલને તેમાં પરોવી રાખવું, બીજા વિચારો અને વસવસા પ્રવેશવા ન દેવા. દિલ લગાવીને કરવામાં આવતી તિલાવતથી એક અનોખી લઝઝત પ્રાપ્ત થાય છે
- ✓ તિલાવત કરતી વખતે બાહ્ય અંગોની સ્વચ્છતા અને તહારતની સાથે દિલની પાકીઝગી અને ઈખ્લાસ પણ અત્યંત જરૂરી છે
- ✓ કુરઆનની તિલાવતનો સૌથી શ્રેષ્ઠ સમય સવારનો છે અને સૌથી શ્રેષ્ઠ મહીનો માહે રમઝાન છે
- ✓ તિલાવતની સાથે—સાથે કુરઆનની આયતોને યાદ રાખવાનો પ્રયત્ન કરવો
- ✓ કુરઆનની આયતો યાદ હોય, તો પણ કુરઆનને જોઈને પઢવું વધારે બહેતર છે, કારણ કે તેનાથી તિલાવતનો સવાબ અને વળતર અનેક ગણા વધી જાય છે.

૧. હઝરત રસૂલેખુદા (સ. અ. વ.) ફરમાવે છે :

બેશક સુંદર (મધુર) અવાજ કુરઆનનો શણગાર છે.

૨. હઝરત રસૂલેખુદા (સ. અ. વ.) ફરમાવે છે :

કુરઆનને તમારી અવાજો વડે શણગાર આપો.

૩. અલ્લાહ સુબ્હાનહુ વ તઆલા પોતાની કિતાબ કુરઆનમાં ફરમાવે છે :

અને કુરઆનને (યોગ્ય રીતે) તરતીલની સાથે પઢો.

૪. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

કુરઆનની તરતીલ (નો અર્થ) અટકવામાં કાળજી અને અક્ષરોનું (સહી) વર્ણન છે.

• તરતીલ : કુરઆનના અક્ષરોને અટકવાના નિયમો અને યોગ્ય ઉચ્ચાર – મખરજની સાથે પઢવા

૫. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

જે કુરઆનની તિલાવત (વાંચન) કરતો હોય, અને પછી મૃત્યુ પામે અને પછી જહન્નમમાં જાય, તો પછી તે એવા લોકોમાંથી હોય છે, જેઓ કુરઆનની આયતોને મજાક સમજતા હતાં.

૬. હઝરત રસૂલેખુદા (સ. અ. વ.)એ ફરમાવ્યું :

તિલાવતના માર્ગને સાફ કર્યા કરો.

આપ (સ. અ. વ.)ને પૂછવામાં આવ્યું :

અય રસૂલેખુદા (સ. અ. વ.) ! કુરઆનની તિલાવતનો માર્ગ કયો છે ?

આપ (સ. અ. વ.)એ ફરમાવ્યું : તમારા મોં

પછી આપ (સ. અ. વ.)ને પૂછવામાં આવ્યું :

તેને કઈ રીતે સાફ કરવા ?

આપ (સ. અ. વ.)એ ફરમાવ્યું : મીસ્વાક (દાંતણ / બ્રશ) વડે.

૭. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

ચેતી જાવ ! તે કીરઅત (વાંચન)માં કોઈ ભલાઈ નથી જેમાં ચિંતન-મનન ન હોય.

ચેતી જાવ ! તે ઈબાદતમાં કોઈ ભલાઈ નથી જેમાં સમજણ (ફીકહ) ન હોય.

૮. ઈમામ અલી રઝા (અ. સ.) ખુરાસાનના માર્ગ દરમ્યાન પોતાના બિસ્તર ઉપર કુરઆને મજીદની ખૂબ વધારે

તિલાવત કરતા હતાં. જ્યારે કોઈ એવી આયત ઉપર પહોંચતા, જેમાં જન્નત અથવા જહન્નમનું વર્ણન હોય, તો આંસુ વહાવતા અને ખુદા પાસે જન્નતની દોઆ કરતા અને જહન્નમ સામે રક્ષણ (પનાહ) માંગતા.

૯. હઝરત રસૂલેખુદા (સ. અ. વ.) ફરમાવે છે :

ઘણા એવા કુરઆનની તિલાવત કરનારા છે, જેની ઉપર કુરઆન લઅનત કરે છે.

૧૦. હઝરત રસૂલેખુદા (સ. અ. વ.) ફરમાવે છે :

તુ કુરઆનની એવી ચીજોનું વાંચન (તિલાવત) કરો છો, જે તને બુરાઈઓથી અટકાવે છે, બસ જો તુ બુરાઈઓથી અટકતો નથી, તો પછી તેનો અર્થ એકે તુ કુરઆન પઢતો જ નથી.

૧. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૧૪૩, હદીસ : ૧૬૨૦૭
૨. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૧૪૩, હદીસ : ૧૬૨૦૮
૩. સૂરે મુઝઝમ્મીલ, ૭૩ : ૪
૪. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૯૦ થી ૩૯૩
૫. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૯૦ થી ૩૯૩
૬. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૧૫૦, હદીસ : ૧૬૨૨૫
૭. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૧૫૪, હદીસ : ૧૬૨૩૪
૮. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૧૫૬, હદીસ : ૧૬૨૪૦
૯. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૧૫૯, હદીસ : ૧૬૨૫૦
૧૦. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૧૫૯, હદીસ : ૧૬૨૫૨

૩. કુરઆનનું ઈલ્મ શીખવાના / શીખવવાના ફાયદા અને ફઝીલત

૧. ઈમામ જઅફર સાદીક (અ. સ.) ફરમાવે છે :

મોઅમીને મૃત્યુ પહેલા કુરઆનનું શિક્ષણ મેળવી લેવું જોઈએ અથવા તો તેને મૌત આવે, ત્યારે તે કુરઆનનું જ્ઞાન મેળવી રહ્યો હોવો જોઈએ.

૨. હઝરત રસૂલેખુદા (સ. અ. વ.) ફરમાવે છે :

તમારામાં શ્રેષ્ઠ એ છે જે કુરઆન શીખે છે અને તેને શીખવાડે છે.

૩. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

પુત્રનો પિતા ઉપર હક છે કે તે તેનું સાડુ નામ રાખે, તેને સારા આદાબ (રીતભાત અને શિષ્ટાચાર) શીખવાડે અને તેને કુરઆનની તા'લીમ આપે.

૪. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

કુરઆન શીખો, બેશક તે દિલોની દવા છે.

૫. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

કુરઆનનું શિક્ષણ મેળવો, બેશક તે સૌથી સારા કલામ છે, અને તેમાં ચિંતન—મનન કરો, બેશક તે દિલોની વસંત છે. તેના નૂર વડે શિફા (રોગમુક્તિ) મેળવો, બેશક તે હૃદયોની શિફા (રોગમુક્તિ) છે, અને તેનું વાંચન સારી રીતે કરો, બેશક તેમાં લાભદાયક કહાની—કિસ્સા છે, અને બેશક તે આલિમ જે પોતાના ઈલ્મને મૂકીને અમલ કરે છે, તે એવા પરેશાન અજ્ઞાન (જાહિલ) જેવો છે, જે પોતાની અજ્ઞાનતામાંથી બહાર નીકળી શકતો ન હોય, જ્યારે કે તેની ઉપર તો (ઈલ્મ હોવાના કારણે) હુજજત વધુ ભારે છે અને તેની હસરત ખૂબ જ વધારે છે અને તે અલ્લાહની નજદીક વધારે ટીકાપાત્ર છે.

૬. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

કુરઆનની આયતોમાં ચિંતન—મનન કરો, તેના ધ્વારા બોધપાઠ મેળવશો. કારણ કે બેશક તે સૌથી શ્રેષ્ઠ અલંકારિક સાહિત્યિક બોધપાઠ છે.

૭. હઝરત રસૂલેખુદા (સ. અ. વ.) ફરમાવે છે :

જે દુનિયા અને તેની શોભા માટે કુરઆન શીખે છે, અલ્લાહે તેના માટે જન્મત હરામ કરી દીધી છે.

૮. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

કુરઆન શીખો, કારણ કે બેશક તે શ્રેષ્ઠ વર્ણન છે, અને તેમાં ચિંતન—મનન કરો, કારણ કે બેશક તે દિલોની બહાર (વસંત) છે, તેના નુર વડે શીફા મેળવો, કારણ કે બેશક તે સીનાની શીફા છે, અને તેની સુંદર રીતે તિલાવત (વાંચન) કરો, કારણ કે બેશક તે(માં) સૌથી લાભદાયક કિસ્સા છે.

୧. ୟୀଝାନୁଏ ଛିକମତ, ଓର୍ଦ୍ଦୁ, ୤ାଗ : ୠ, ୤େଝ : ୧ୠୢ, ଛଢ଼ିସ : ୧ୢ୧ୡ୧
- ୠ. ୟୀଝାନୁଏ ଛିକମତ, ଓର୍ଦ୍ଦୁ, ୤ାଗ : ୠ, ୤େଝ : ୧ୠୣ, ଛଢ଼ିସ : ୧ୢ୧ୡୣ
- ୣ. ୟୀଝାନୁଏ ଛିକମତ, ଓର୍ଦ୍ଦୁ, ୤ାଗ : ୠ, ୤େଝ : ୧ୣ୧, ଛଢ଼ିସ : ୧ୢ୧ୣୠ
- ୤. ତଝଢ଼ିୟାତେ ଛିକମତ, ଓର୍ଦ୍ଦୁ ଆୱ୤ତି, ୡ୍ରକୠଣ : ୧ୣୡ, ୤େଝ ନଂଡୠ ୣୠୠ ଥି ୣୠୣ
- ୡ. ତଝଢ଼ିୟାତେ ଛିକମତ, ଓର୍ଦ୍ଦୁ ଆୱ୤ତି, ୡ୍ରକୠଣ : ୧ୣୡ, ୤େଝ ନଂଡୠ ୣୠୠ ଥି ୣୠୣ
- ୢ. ୟୀଝାନୁଏ ଛିକମତ, ଓର୍ଦ୍ଦୁ, ୤ାଗ : ୠ, ୤େଝ : ୧ୡ୤, ଛଢ଼ିସ : ୧ୢୠୣୢ
- ୣ. ୟୀଝାନୁଏ ଛିକମତ, ଓର୍ଦ୍ଦୁ, ୤ାଗ : ୠ, ୤େଝ : ୧ୢ୧, ଛଢ଼ିସ : ୧ୢୠୡୠ
- ୠ. ୟୀଝାନୁଏ ଛିକମତ, ଓର୍ଦ୍ଦୁ, ୤ାଗ : ୠ, ୤େଝ : ୠ୤ୠ, ଛଢ଼ିସ : ୧ୢ୤ୣୡ

૪. હામિલે કુરઆન

પ. કુરઆન હિદાયત છે

૧. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :
કુરઆન બે હિદાયતોમાંથી શ્રેષ્ઠ હિદાયત છે.
૨. અલ્લાહ સુબ્હાનહુ વ તઆલા પોતાની કિતાબ કુરઆનમાં ફરમાવે છે :
અને બેશક આ કુરઆન ચોકકસપણે મોઅમીનો માટે હિદાયત અને રહેમત છે.
૩. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :
જે કુરઆનના કલામને પોતાના માર્ગદર્શનની દલીલ બનાવશે, તે એક સીધા અને મજબુત રસ્તા તરફ હિદાયત પામશે.

૧. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૧૧૪, હદીસ : ૧૬૧૨૦
૨. સૂરે નમ્લ, ૨૭ : ૭૭
૩. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૯૦ થી ૩૯૩

૬. કુરઆન શિક્ષા છે

૧. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :
કુરઆન સિવાય ક્યાંયથી પણ કદી શિક્ષા ન મેળવો, બેશક તે તમામ બિમારીઓ માટે શિક્ષા છે.

૧. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૯૦ થી ૩૯૩

૭. કુરઆન તવંગરી છે

૮. કુરઆનમાં શું છે ?

૧. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ.સ.) ફરમાવે છે :
કુરઆનમાં તમારી અગાઉના લોકોની અને તમારી પછીના લોકોની ખબર છે અને તમારા લોકો માટે એહકામ (આદેશો) છે.
૨. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ.સ.) ફરમાવે છે :
કુરઆનનું જાહેર અત્યંત ખૂબસુરત છે અને તેનું બાતિન (અંતઃકરણ) અત્યંત ઉડું છે.
૩. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ.સ.) ફરમાવે છે :
કુરઆન ત્રણ ભાગમાં નાઝીલ થયું, જેનો એક ભાગ અમારા અને અમારા દુશ્મનો વિષે છે અને એક ભાગ સુન્નત અને દ્રષ્ટાંતો છે અને એક ભાગ ફરજો અને એહકામ (આદેશો) છે.

૧. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૯૦ થી ૩૯૩
૨. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૧૬૮, હદીસ : ૧૬૨૭૩
૩. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૯૦ થી ૩૯૩

૯. કુરઆન યાદ કરવાના ફાયદા અને ફઝીલત

૧૦. કુરઆનને છોડી દેવાના નુકસાન

૧. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :
લોકો માટે એક એવો સમય પણ આવશે, જ્યારે કુરઆન ફક્ત લખાણ પુરતુ બાકી રહેશે અને ઈસ્લામ ફક્ત નામ પૂરતો બાકી રહેશે.
૨. અલ્લાહ સુબ્હાનહુ વ તઆલા પોતાની કિતાબ કુરઆનમાં ફરમાવે છે :
અને (તે સમયે) રસૂલ (સ. અ. વ.) ફરમાવશે કે 'અય મારા પરવરદીગાર ! બેશક મારી કૌમે આ કુરઆનને છોડી દીધુ હતું.'

૧. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૮૦ થી ૩૮૩
૨. સૂરે ફુરકાન, ૨૫ : ૩૦

૧૧. કુરઆન સાંભળવાના ફાયદા અને ફઝીલત

૧. હઝરત રસૂલેખુદા (સ. અ. વ.) ફરમાવે છે :
જે શખ્સ કુરઆનની એક આયતને પણ ધ્યાનપૂર્વક સાંભળે છે, તો તે તેના માટે એક 'તલબીર' સોનું મેળવવા કરતા પણ બહેતર છે. અને 'તલબીર' યમનના એક બહુ મોટા પહાડનું નામ છે.
૧. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૧૬૪, હદીસ : ૧૬૨૬૫

૧૨. કુરઆન સાંભળવાની રીત

૧. અલ્લાહ સુબ્હાનહુ વ તઆલા પોતાની કિતાબ કુરઆનમાં ફરમાવે છે :

અને જ્યારે કુરઆનની કિરઅત (વાંચન) કરવામાં આવે, ત્યારે તેને ધ્યાનપૂર્વક સાંભળો અને ચુપ રહો, કદાચને તમારી ઉપર રહેમ કરવામાં આવે.

૨. ઈમામ મોહમ્મદ બાકીર (અ. સ.) ફરમાવે છે :

ખુદાવંદે આલમ મોઅમીનોને ફરમાવે છે :

‘વ ઈઝા કોરેઅલ કુરઆન’ (સૂરે અઅરાફ, ૭ : ૨૦૪) (અને જ્યારે કુરઆન પઢવામાં આવે) એટલે કે વાજીબ નમાઝોમાં પેશઈમામની પાછળ, તો ‘ફસ્તમેઉ લહ’ (તેને ધ્યાનથી સાંભળો)

૧. સૂરે અઅરાફ, ૭ : ૨૦૪

૨. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૧૬૭, હદીસ : ૧૬૨૬૯

૧૩. કુરઆનની તફસીર

૧. હઝરત રસૂલેખુદા (સ. અ. વ.) ફરમાવે છે :

અલ્લાહ જલ્લ જલાલહુ ફરમાવે છે :

તે મારી ઉપર ઈમાન નથી લાવ્યો, જેણે મારા કલામની તફસીર (અર્થઘટન અને સમજૂતિ) પોતાના મત, અંદાજા અને અભિપ્રાય મુજબ કરી.

૨. ઈમામ જઅફર સાદીક (અ. સ.) ફરમાવે છે :

જેણે કુરઆનની તફસીર (અર્થઘટન અને સમજૂતિ) પોતાના મત, અંદાજા અને અભિપ્રાય મુજબ કરી, અને જો તે ત્યાં સુધી પહોંચી પણ ગયો, તો તેને સવાબ નહિં મળે અને જો તેણે ભૂલ કરી, તો તેનો ગુનાહ તેની પોતાની ઉપર છે.

૧. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૧૬૮, હદીસ : ૧૬૨૭૫

૨. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૧૬૮, હદીસ : ૧૬૨૭૬

૧૪. કુરઆનના હુકમો મુજબ અમલ કરવાના ફાયદા

૧. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :
અલ્લાહ...! અલ્લાહ...! કુરઆન ઉપર અમલ કરવામાં તમારી સિવાય બીજો કોઈ આગળ ન નીકળી જાય.
૧. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૯૦ થી ૩૯૩

૧૫. કુરઆનની નજદીક થવાના ઉપાયો

૧. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

‘લહવ’ રહમાન (અલ્લાહ)ને નારાઝ કરે છે, અને શૈતાનને ખુશ કરે છે, અને કુરઆનને ભૂલવાડી દે છે.

- લહવ : ખેલકૂદ, સારા કામ કરવાથી રોકે તે વસ્તુ, મનનો બહેલાવો, નકામી અને બિનજરૂરી બાબતો કે કાર્યો

૨. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

તમારો સવાર—સાંજનો સાથીદાર કુરઆન હોવો જોઈએ.

૩. કુરઆને મજીદનું વાંચન સંપૂર્ણ કર્યા પછી પઢવાની દોઆ એટલે કે દોઆએ ખત્મુલ કુરઆન :

અય અલ્લાહ ! મારી કબ્રમાંથી મારી વહેશતને દૂર કરી દે.

અય અલ્લાહ ! કુરઆને મજીદ વડે મારી ઉપર રહેમ કર.

અને તેને (કુરઆનને) મારા માટે રહેબર, નૂર, હિદાયત અને રહેમત બનાવી દે.

અય અલ્લાહ ! હું તેમાંથી જે કાંઈ ભૂલી ગયો હોવ, તેની તુ મને યાદ અપાવી દે.

અને હું તેમાંથી જે કાંઈ નથી જાણતો, તે તુ મને શીખવાડી દે.

અને મને રાત અને દિવસ તેની તિલાવત અને વાંચન કરવાનું રિઝક નસીબ કર.

અને તેને મારા માટે હુજજત બનાવી દે, અય દુનિયાઓના પાલનહાર !

૪. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

‘લહવ’ વાળા લોકો સાથે ઉઠક—બેઠક રાખવી કુરઆનને ભૂલવાડી દે છે અને શૈતાનને હાજર કરે છે.

- લહવ : ખેલકૂદ, સારા કામ કરવાથી રોકે તે વસ્તુ, મનનો બહેલાવો, નકામી અને બિનજરૂરી બાબતો કે કાર્યો

૫. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.)એ હારિસ હમદાનીને લખ્યું :

અને કુરઆનની રસ્સીને મજબૂતીથી વળગી જાવ, અને તેનાથી નસીહત (બોધપાઠ) મેળવો અને તેના હલાલને હલાલ ગણો અને તેના હરામને હરામ ગણો.

૧. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૮૫૪, હદીસ : ૧૮૦૪૬

૨. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૯૦ થી ૩૯૩

૩. દોઆએ ખત્મુલ કુરઆન

૪. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૮૫૪, હદીસ : ૧૮૦૪૭

૫. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૯૦ થી ૩૯૩

૧૬. કુરઆનના સૂરા : ફાયદા અને ફઝીલત

૧. ઈમામ જઅફર સાદીક (અ. સ.) ફરમાવે છે :
બેશક દરેક ચીજ માટે દિલ હોય છે, અને કુરઆનનું દિલ 'યાસીન' છે.
૨. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :
કુરઆનની સુંદરતા સૂરે બકરહ અને સૂરે આલે ઈમરાન છે.

૧. મીઝાનુલ હિકમત, ઉર્દુ, ભાગ : ૮, પેજ : ૪૨૯, હદીસ : ૧૬૭૭૭
૨. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૯૦ થી ૩૯૩

૧૭. કુરઆનની ઈઝઝત અને એહતેરામ

૧. કુરઆને મજ્હના અક્ષરો અને પાનાઓને બેહુરમતીના આશયથી નજ્હસ કરવા હરામ છે, અને જો નજ્હસ થાય તો તરત જ વિના વિલંબે તેને પાણીથી પાક કરવા જોઈએ, બલ્કે બેહુરમતીનો ઈરાદો ન હોય તો પણ એહતિયાતે વાજ્હબની રૂએ તેને નજ્હસ કરવા હરામ છે અને તરત જ પાક કરવા વાજ્હબ છે.
૨. અગર કાફિરને કુરઆને મજ્હ દેવાથી તેની બેહુરમતી થતી હોય તો દેવું હરામ છે, અને તેની પાસેથી પાછું લઈ લેવું વાજ્હબ છે.
૩. નીચે મુજબના કાર્યો માટે વુજુ મુસ્તહબ છે :
 - નમાઝે મય્યત માટે
 - કબ્રસ્તાનમાં મોઅમીનોની કબ્રોની ઝિયારત માટે
 - મસ્જિદમાં દાખલ થવા માટે
 - ઈમામો (અ. મુ. સ.)ના હરમમાં દાખલ થવા માટે
 - કુરઆને મજ્હ પાસે રાખવા માટે
 - કુરઆને મજ્હની તિલાવત માટે
 - કુરઆને મજ્હ લખવા માટે
 - કુરઆને મજ્હના હાસિયાને અડવા માટે
 - સૂતા પહેલા
 - વજુ કર્યું હોય તેના માટે ફરી વાર દરેક નમાઝ માટે નવેસરથી વુજુ કરવું
૪. જનાબતવાળા (જુનુબ) માટે પાંચ બાબતો હરામ છે :
 - પોતાના શરીરના કોઈપણ ભાગ વડે કુરઆને મજ્હના અક્ષરોને અડવું, એવી જ રીતે અલ્લાહના નામોને અડવા, ચાહે તે કોઈપણ ભાષામાં લખેલા હોય, અને બહેતર છે કે પયગમ્બરો, ઈમામો અને હઝરત ફાતેમા ઝહેરા (સ. અ.)ના નામોને પણ એવી હાલતમાં ન અડે.
 - મસ્જિદુલ હરામ અને મસ્જિદે નબવીમાં દાખલ ન થવું, ચાહે તે એક દરવાજાથી પ્રવેશ કરી બીજે દરવાજેથી નીકળી જવા જેટલું કેમ ન હોય.
 - બાકીની બીજી મસ્જિદોમાં રોકાવું કે થોભવું, અને એહતિયાતે વાજ્હબની રૂએ એજ હુકમ ઈમામો (અ. મુ. સ.)ના હરમો માટે પણ છે. પરંતુ મસ્જિદમાં ઓળંગવું કે પાર થવું, જેમ કે એક દરવાજે દાખલ થઈ રોકાયા વિના બીજે દરવાજેથી નીકળી જવામાં વાંધો નથી.

- મસ્જિદમાં કોઈપણ વસ્તુ ઉપાડી લેવા માટે દાખલ થવું, અને એહતિયાતે વાજીબની રૂએ મસ્જિદમાં કોઈપણ વસ્તુ મૂકવા માટે દાખલ થવું હરામ છે.
 - કુરઆને મજીદની જે આયતો પઢવાથી સજદો વાજીબ થાય છે, તેમાંથી કોઈપણ એક આયતનું પઢવું
૫. જનાબતવાળા (જુનુબ) માટે નવ કાર્યો મકરૂહ છે :
- ખાવું અને પીવું, પણ અગર કોઈ હાથોને ઘોઈને તેમજ કોગળા કરીને ખાય કે પીવે તો મકરૂહ નથી. અને ફક્ત હાથોને ઘોઈને ખાય કે પીવે તો કરાહત ઓછી છે. (૧,૨)
 - વાજીબ સજદાવાળી આયતો સિવાય સાત આયતોથી વધુ તિલાવત કરવી. (૩)
 - કુરઆને મજીદની જીલ્દ, હાંસિયા કે છપાઈ વચ્ચેની ખાલી જગ્યાને અડવી. (૪)
 - કુરઆને મજીદ પાસે રાખવું. (૫)
 - ગુસ્લ કર્યા વિના સૂઈ રહેવું, પણ અગર વઝુ કરી લે અથવા પાણી ન હોવાને કારણે ગુસ્લને બદલે તયમ્મુમ કરે, તો મકરૂહ નથી. (૬)
 - મહેંદી વગેરેથી બાલ-દાઢી વગેરેને ખિઝાબ કરવું, રંગવું. (૭)
 - શરીર ઉપર તેલ ચોપડવું. (૮)
 - ઉંઘની હાલતમાં મની (વીર્ય) બહાર આવે તેને 'એહતેલામ' કહેવાય છે. 'એહતેલામ' બાદ ગુસ્લ પહેલા સ્ત્રી-સંભોગ મકરૂહ છે. (૯)

૧. તવઝીહુલ મસાઈલ, મસઅલો : ૧૩૬, આયતુલ્લાહ સીસ્તાની સાહેબ
૨. તવઝીહુલ મસાઈલ, મસઅલો : ૧૪૦, આયતુલ્લાહ સીસ્તાની સાહેબ
૩. તવઝીહુલ મસાઈલ, મસઅલો : ૩૨૮, આયતુલ્લાહ સિસ્તાની સાહેબ
૪. તવઝીહુલ મસાઈલ, મસઅલો : ૩૬૧, આયતુલ્લાહ સીસ્તાની સાહેબ
૫. તવઝીહુલ મસાઈલ, મસઅલો : ૩૬૨, આયતુલ્લાહ સીસ્તાની સાહેબ

૧. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

અલ્લાહ તઆલાએ જે રીતે કુરઆન વડે લોકોને નસીહત કરી છે, તે રીતે બીજી કોઈ ચીજથી નથી કરી. બેશક તે અલ્લાહની મજબૂત રસ્સી છે અને તેનો સલામત માર્ગ છે.

૬. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.)એ અબ્દુલ્લાહ બીન અબ્બાસને ખારજી લોકો સાથે ચર્ચા કરવા માટે મોકલતી વખતે ફરમાવ્યું :

તમે તેઓ સાથે કુરઆન વડે દલીલ ન કરતા, કારણ કે કુરઆન ઘણી બધી દિશાઓ ધરાવે છે. તમે કંઈક કહેશો અને તેઓ કંઈક કહેશે, અને તમે તેઓ સાથે નબી (સ. અ. વ.)ની સુન્નત વડે દલીલ આપજો, કારણ કે તેઓ તેનાથી છટકી નહિં શકે.

૧૨. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

જ્યારે કુરઆન તમને કોઈ સારી આદતની તરફ આમંત્રણ આપે, તો પછી તમે પોતે તમારા નફસમાં તે આદત કેળવો.

૧૩. ઈમામ અલી ઈબ્ને અબી તાલીબ (અ. સ.) ફરમાવે છે :

કુરઆનવાળા અલ્લાહવાળા છે અને તેના (અલ્લાહના) ખાસ છે.

૧. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૯૦ થી ૩૯૩

૬. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૯૦ થી ૩૯૩

૧૨. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૯૦ થી ૩૯૩

૧૩. તજલ્લીયાતે હિકમત, ઉર્દુ આવૃત્તિ, પ્રકરણ : ૧૭૫, પેજ નંબર ૩૯૦ થી ૩૯૩